

การสอบกลางภาคการศึกษาที่ 1
วันที่ 7 ตุลาคม 2554
วิชา 241-650
ชื่อวิชา Pattern Recognition

ปีการศึกษา : 2554
เวลา 13.30 – 16.30
ห้องสอบ R200
ผู้สอน อ.นิคม สุวรรณวร

คำสั่ง

- อ่านรายละเอียดของข้อสอบ และคำแนะนำให้เข้าใจก่อนเริ่มทำข้อสอบ
- ข้อสอบทั้งหมดมี 7 ตอน จำนวน 9 หน้า
- เขียนคำตอบลงในข้อสอบ
- เขียนคำตอบด้วยลายมือที่อ่านง่าย หากอ่านไม่ออกจะพิจารณาว่าเป็นคำตอบที่ผิด
- เขียน ชื่อ – รหัส ตอนในทุกหน้าของข้อสอบ

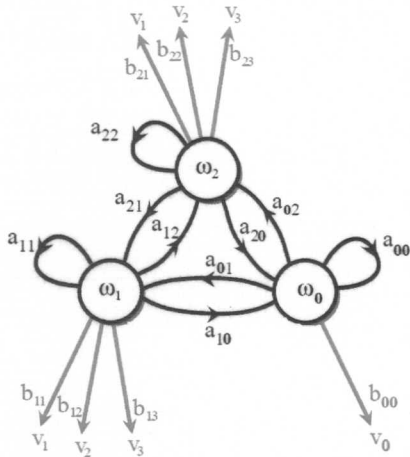
อนุญาต : เครื่องเขียนต่างๆ เช่น ปากกา หรือดินสอ
หนังสือ, เอกสารใดๆ และเครื่องคิดเลข

ทุจริตในการสอบ โทษขั้นต่ำคือปรับตกในรายวิชาที่ทุจริต และพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา

ชื่อ - นามสกุล ..... รหัส ..... ตอน .....

ตอนที่ 1 – Hidden Markov Model (15 คะแนน)

1. จาก Hidden Markov Model แบบ fully connected ดังรูป

กำหนดให้

- ω_1 เป็น state เริ่มต้น
- ω_0 เป็น state สุดท้าย

$$a_{ij} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0.2 & 0.5 & 0.3 \\ 0.1 & 0.2 & 0.7 \end{pmatrix} \quad b_{jk} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0.1 & 0.5 & 0.4 \\ 0 & 0.2 & 0.7 & 0.1 \end{pmatrix}$$

1.1 จงหาความน่าจะเป็นที่จะเกิดลำดับเหตุการณ์ $\{v_2, v_3, v_1\}$

ω_0					
ω_1					
ω_2					
t					

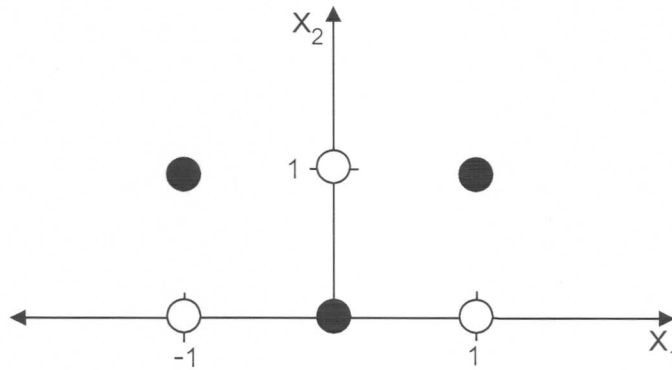
1.2 จงหาลำดับ transition ใน hidden state ที่ดีที่สุดของของลำดับเหตุการณ์ $\{v_2, v_3, v_1\}$

ตอนที่ 2 – Neural Network (25 คะแนน)

2. จงตอบคำถามต่อไปนี้

2.1 จงออกแบบ neural network เพื่อจำแนกวัตถุขาวและวัตถุดำออกจากกันโดยใช้ threshold function

กำหนดให้ $\omega_1 = +1$ เป็นวัตถุขาว และ $\omega_2 = -1$ เป็นวัตถุดำ

ชื่อ _____ รหัสนักศึกษา _____ Section _____

2.2 จากข้อมูลจงตอบคำถาม

กำหนดให้ neural network มี 3 เลเยอร์

- 1 input เลเยอร์มี 2 โหนด $x_j^{(0)} = \{x_1^{(0)}, x_2^{(0)}\}$
- 1 hidden เลเยอร์มี 4 โหนด $x_j^{(1)} = \{x_1^{(1)}, x_2^{(1)}, x_3^{(1)}, x_4^{(1)}\}$
- 1 output เลเยอร์มี 2 โหนด $x_j^{(2)} = \{x_1^{(2)}, x_2^{(2)}\}$ เพื่อจำแนกวัตถุขาวและวัตถุดำออกจากกัน
- activate function เป็นแบบ threshold function $S(net_j) = \begin{cases} 1 & net_j \geq 0 \\ 0 & net_j < 0 \end{cases}$
- $\omega_1 = \{x_1^{(2)} = 1, x_2^{(2)} = 0\}$ และ $\omega_2 = \{x_1^{(2)} = 0, x_2^{(2)} = 1\}$
- ค่าน้ำหนัก $w_{j,i}^{l,k}$ คือน้ำหนักจาก $x_i^{(k)}$ ไป $x_j^{(l)}$ เป็นดังต่อไปนี้

	$x_1^{(1)}$	$x_2^{(1)}$	$x_3^{(1)}$	$x_4^{(1)}$
$x_1^{(0)}$	0.5	0.8	0.3	0.9
$x_2^{(0)}$	0.5	0.2	0.7	0.1

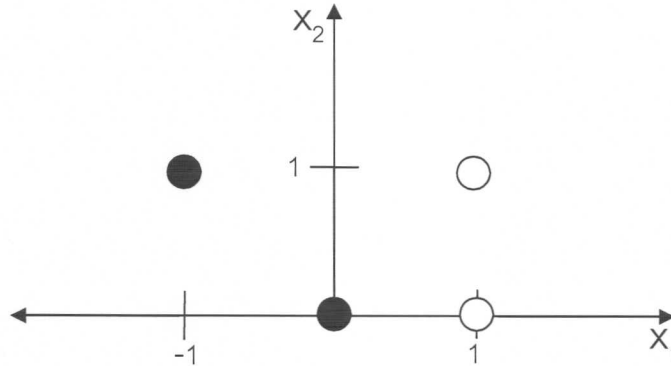
	$x_1^{(2)}$	$x_2^{(2)}$
$x_1^{(1)}$	0.1	-0.9
$x_2^{(1)}$	-0.5	0.5
$x_3^{(1)}$	0.4	-0.6
$x_4^{(1)}$	-0.7	0.3

จากหาว่าถ้า $x_1^{(0)} = 10$ และ $x_2^{(0)} = -20$ จะให้ค่า $x_1^{(2)}$ และ $x_2^{(2)}$ เท่าใด

2.3 จงใช้อัลกอริทึม Back-propagation เพื่อหาค่าน้ำหนัก $w_{1,2}^{1,0}$ ที่เปลี่ยนไป เมื่อผลลัพธ์ที่ต้องการได้คือ $\{x_1^{(2)} = 1, x_2^{(2)} = 1\}$ กำหนดให้ $S'(net) = 1$

ตอนที่ 3 – Support Vector Machine (15 คะแนน)

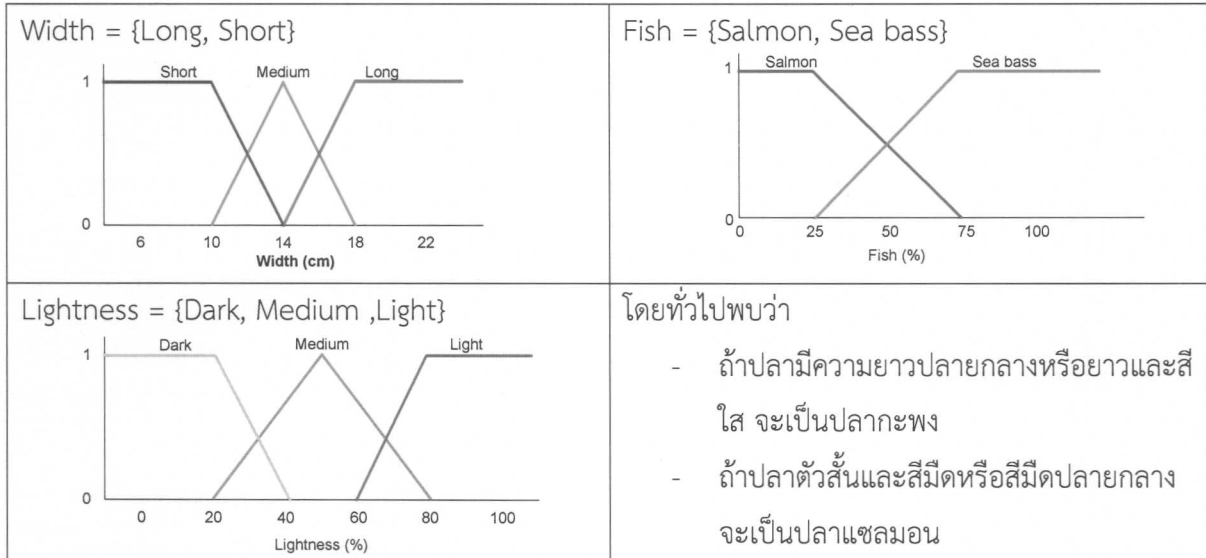
3. จากข้อมูลจงตอบคำถามต่อไปนี้

จงใช้วิธี Support Vector Machine เพื่อจำแนกข้อมูลออกเป็นสองกลุ่มขาวและดำ จงหา decision function และ support vector

ตอนที่ 4 – Fuzzy Logic (15 คะแนน)

4. จงจำแนกปลาแซลมอนและปลากะพง จากความยาวและความสว่าง โดยใช้วิธี Fuzzy logic กำหนดให้ Fuzzy logic ของความยาวและความสว่าง ต่อไปนี้

ปลาดำตัวหนึ่งมีความยาว 13 cm และ ความสว่างที่ 65 % จงหาว่าเป็นปลาอะไร

ตอนที่ 5 – K- Nearest Neighbours (10 คะแนน)

5. จากข้อมูลจงตอบคำถามต่อไปนี้

7							
6				x_8^2			
5			x_7^2				
4			x_6^2	x_5^2			
3				x_{10}			
2			x_2^1		x_4^1		
1			x_1^1	x_3^1			
0	1	2	3	4	5	6	7

จงหาว่า x_{10} จะถูกจำแนกอยู่ในกลุ่มใดโดยใช้ 5-Nearest Neighbours

กำหนดให้

- x_i^1 แทนสมาชิกของกลุ่ม ω_1
- x_i^2 แทนสมาชิกของกลุ่ม ω_2

$$\{\omega_1 = 1, \omega_2 = -1\} = f(\mathbf{x}_q) = \frac{\sum_{i=1}^k w_i f(\mathbf{x}_i)}{\sum_{i=1}^k w_i}$$

และ $w_i = \frac{1}{\|\mathbf{x}_q, \mathbf{x}_i\|^2} \cdot \|\mathbf{x}_q, \mathbf{x}_i\| \cong |x - \bar{x}| + |y - \bar{y}|$

ตอนที่ 6 การจำแนกวัตถุด้วยวิธี K-Means (10 คะแนน)

6. จากข้อมูลตำแหน่งใบหน้าดังต่อไปนี้ จงแสดงการใช้วิธี K-Means เพื่อจำแนกข้อมูลออกเป็นสองกลุ่ม
จงคำนวณหาค่า mean และหาสมาชิกของแต่ละกลุ่ม

6							
5	x_7		x_6	x_8			
4			x_5				
3		y_1	y_2				
2		x_1	x_2		x_4		
1				x_3			
0	1	2	3	4	5	6	7
6							
5							
4							
3							
2							
1							
0	1	2	3	4	5	6	7
6							
5							
4							
3							
2							
1							
0	1	2	3	4	5	6	7

กำหนดให้

- y_1 แทนค่า Mean ของกลุ่มที่ 1
- $x_i^{(1)}$ แทนสมาชิกของกลุ่มที่ 1
- y_2 แทนค่า Mean ของกลุ่มที่ 2
- $x_i^{(2)}$ แทนสมาชิกของกลุ่มที่ 2
- ในกรณีที่ระยะเท่ากันให้จัดไว้ในกลุ่มที่ 1 ก่อนเสมอ

จัดกลุ่มครั้งที่ 1 - หาค่า y_1 y_2 และระยะทางที่น้อยที่สุด

จัดกลุ่มครั้งที่ 2 - หาค่า y_1 y_2 และระยะทางที่น้อยที่สุด

ตอนที่ 7 การจำแนกวัตถุด้วยวิธี Fuzzy C-Means (10 คะแนน)

7. จากข้อมูลตำแหน่งของวัตถุดังต่อไปนี้ จงแสดงการใช้วิธี Fuzzy C-Means เพื่อจำแนกข้อมูลออกเป็นสองวัตถุ

กำหนดให้

$$J_m(U, V) = \sum_{i=1}^c \sum_{k=1}^n u_{ik}^m \|x_k - v_i\|^2, \sum_{i=1}^c u_{ik} = 1 \quad \text{และ } m=2$$

$$u_{ik} = \left[\sum_{j=1}^c \left(\frac{D_{ik}}{D_{jk}} \right)^{\frac{2}{m-1}} \right]^{-1}, \forall i, k \quad v_i = \left(\frac{\sum_{k=1}^n u_{ik}^m x_k}{\sum_{k=1}^n u_{ik}^m} \right), \forall i \quad E_t = |v_t - v_{t-1}| < \epsilon$$

$$\text{และ } \|x_q, x_i\| \cong |x - \bar{x}| + |y - \bar{y}|$$

กำหนดให้ค่า x_k และ v_i ณ เวลาที่ t เป็นดังนี้

7							
6							
5			x_3		x_4		
4			v_2				
3					v_1		
2		x_1		x_2			
1							
0	1	2	3	4	5	6	7

กำหนดให้ค่า u_{ik} ณ เวลา t เป็นดังนี้

	x_1	x_2	x_3	x_4
v_1				
v_2				

จงหาค่า u_{ik} และ v_i ณ เวลา $t+1$